

פרשת דוד

יו"ל ע"י מוסדות "מקדש לדוד" ישראל

בראשות ובנשיאות כ"ק מורנו ורבנו האדמו"ר רבי דוד חנניה פינטו שליט"א
בן הצדיק המלובן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלובן רבי חיים פינטו זע"א

ג' ניסן תשפ"ו 1329

פרשת ויקרא

ירושלים	תל אביב	חיפה	באר שבע
17:15	17:31	17:24	17:24
18:27	18:29	18:28	18:28
19:03	19:05	19:04	19:05

הילולא דצדיקיא

ג' ניסן
רבי יחיאל מיכל
המגיד הקדוש מזלאטשוב

ד' ניסן
רבי יוחנן
האדמו"ר מרחמסטריוקה

ה' ניסן
רבי מסעוד בן שבת
רבה של תארוזאנת

ו' ניסן
רבי יעקב רופא
מח"ס 'קול מבשר'

ז' ניסן
רבי חיים אבולעפיה
אב"ד טבריה

ח' ניסן
רבי אליהו שפירא
בעל אליהו רבא

ט' ניסן
רבי אריה לוזין

שיהיו דברי התורה יקרים בעיניהם, כמו שהיו יקרים בעיני משה, רבן של בני ישראל.

ועד כדי כך, שאף לפני מותו כאשר משה הנחיל את מורשתו הרוחנית לבני ישראל, הוא מתחטא לפני קונו ואומר לו (דברים ג, כד) "אתה החילות להראות את עבדך". היינו, בגיל מאה ועשרים, אחר שכבר ארבעים שנה היה במחיצתו של הקב"ה, וראה מה ששום ילוד אשה לא ראה, ועלה למרום, לחם לא אכל ומים לא שתה ועסק בתורה (שמו"ר מ, ה), ובכל זאת הרגיש שרק עכשיו החל להשיג את דברי השי"ת. זאת מזדרגת הענוה של משה רבינו, בבחינת "א" זעירא.

ואם כנים אנו בכל זה, יובן באר היטב כל מה ששאלנו. הנה קבלה היא מרבותינו ש"בדרך שאדם רוצה לילך, בה מוליכין אותו" (מכות י, ב). ולכן, הקב"ה בראותו את מידת ענוותנותו של עבדו משה רבינו ע"ה, הראה לו דרך חיבה שכל מה שנגלה ומדבר עמו זה רק לצורך עמו בני ישראל, ואצל הקב"ה זה נקרא שמדבר עבור משה, שכן שקול הוא כנגד כל ישראל (ילקוט ש"ת יתרו רמז רס"ח). ואמנם נכון הוא שלגבי משה היה נחשב שדיבר עמו עבור חשיבות בני ישראל, אולם למעשה הקדוש ברוך הוא דבר איתו מחמת ערכו וחביבותו כלפיו.

ובזה מובן גם מדוע הוצרך הדיבור לעבור דרך אוהל מועד, שכן מקומם של בני ישראל הוא משכן העדות ואוהל מועד, שזה רומז על עם ישראל, ולכן היה הדיבור נחשב שעבור משם למעלת ולצורך בני ישראל. ואף מה שהיה לצורך עצמו, החשיב משה רבינו לצורך ישראל. וכיון שהחשיב את עצמו כמתחיל בלבד בתורת ה', זכה להתעלות שבשבילו נתייחד הדיבור שילמד וינחיל את התורה לעם ישראל.

וכיון שידע משה רבינו שהדיבור עמו הוא עבור בני ישראל, הבין שהקב"ה נוהג עמו, במידה כזו שהדיבור מתייחד עמו רק בזמן שעם ישראל ראויים, לכן יעץ ה' למשה ואמר לו; לך אמור להם דברי כבושין. דהיינו שתאמר להם שיהיו תמיד בתפילה ותשובה, כדי שבזכותם ולצורכם ימשיך הדיבור עבורכם לדבר עמי.

תדע לך שהרי שכאשר ישראל היו מנוודים שלושים ושמונה שנים, על שהוציאו את דבת הארץ רעה בחטא המרגלים, קיים הקב"ה רצון יראוי ולא יחד את הדיבור, זאת כרצון משה שרק שכאשר יהיו בני ישראל ראויים בזכותם ידבר עמו, ואף שמצד עצמו היה ראוי לכבדו. אבל מצד ענוותנותו של משה רבינו, שלא ידבר עמו לצורך עצמו ורק לצורך בני ישראל, עשה הקב"ה כרצונו של משה רבינו, ועבדו הנאמן.

ולפי זה מיושב היטב הלשון "דברי כבושין". כי משה רבינו רעיא מהימנא מתחנן לפני ישראל; הלא רק בזכותכם מדבר עמי הקב"ה ולא לצורך עצמי, לכן המשיכו ללכת בדרך ה' והיו נכונים ובטלים לפניו ובזכות זה ידבר עמי ה' לצורכם. אם כן מתורצות קושיות האדמו"ר מסאטמאר וצוקלה"ה בדרך נפלאה.

העולה מכל הדברים, שצריך האדם לאהוב את הקב"ה בכל נפשו, ללא גבולות. ותמיד יבדוק ויכלכל את צעדיו האם הוא עושה די עבור מטרה זו. וזהו פירוש דברי הפסוק; ויקרא אל משה מאהל מועד. כי ה' ברוב טובו קורא לכל נפש יהודית להיות קשורה ודבוקה באהל מועד, ועל ידי זה אהבתו בליבו אל ה' תהיה תקועה כיתד בל תמוט.

משניר לדוד

חביבותו של משה לפני המקום

"ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמר (ויקרא א, א).

שהיה הדיבור יוצא מבית קדשי הקדשים ומגיע לאוהל מועד ונפסק. לאמר, צא ואמור להן דברי כיבושין שבשילכם הוא נדבר עמי, שכן מצאנו כל שלושים ושמונה שנים שהיו בני ישראל במדבר כמנוודים לא נתייחד הדיבור עם משה (רש"י).

ולכאורה מדוע עבר הקול למשה רבינו ע"ה דרך אוהל מועד ולא הגיע ישר לאוהלו של משה.

ועוד יש לבאר בענין זה. הנה בחידושי תורה לרבינו הקדוש מוהר"ר יואל מסאטמאר וצוקלה"ה, מדייק בדברי רש"י המובאים לעיל, שהרי מצינו בחז"ל (תענית טז, א) שדברי כיבושין הם דברים הכושפין לבבות בני ישראל לתשובה ולהחזירים למוטב, ואילו כאן לכאורה יש בקריאה זו דברי שבח, באומרו להם שבשילכם הוא נדבר עמי.

ועוד כתב שם, שכל הדרש הזה מובא בילקוט שמעוני (ויקרא רמז תלא). וכתב דיש לתמוה במה שהביא בילקוט"ש, וזה לשונו: יכול היה מדבר עמו לצורך עצמו, תלמוד לומר 'לאמר', לצורך ישראל היה מדבר עמו ולא היה מדבר לצורך עצמו. דבר אחר; יכול לא היה מדבר עמו אלא לצורך הקהל, תלמוד לומר 'לאמר', מדבר היה עמו לצורך עצמו, עכ"ל. והדברים טעונים ביאור, בהבדל המהותי שיש באופן שבו ה' דיבר עם משה רק לצורך עצמו או רק לצורך ישראל.

ונראה בהסבר העניין, בהקדם דברים אחדים. הנה, ידועה גדולת מעלתו של משה רבינו ע"ה אבי הנביאים, איש האלוקים. אשר הנחילנו ולימדנו שאין דברי תורה מתקיימין אלא במי שדעתו שפלה (תענית ז, א). ועל כל אדם להיות בבחינת "אדם כי יקריב מכם קרבן", דהיינו להחשיב עצמו כקרבן, לבטל ולהכניע עצמו כמו הבהמה הפושטת את צווארה לשחיטה.

ואכן, כזאת צריכה להיות כוונת הלימוד ועמל התורה, להחכים ולדעת רצון הבורא יתברך ולא ח"ו להתכבד בתורה (אבות ד, ה), כי אם בענוה והכנעה. ונקודת מבט חשובה זו השריש בנו משה רבינו ע"ה שהגה בתורה ולא החשיב עצמו למאומה, כי אם היה עניו ביותר, כמו שהתורה הקדושה מעידה עליו (במדבר יב, ג) "והאיש משה עניו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה".

מידת הענוה הזו, שהיא הכתר לכל המידות הטובות והנאצלות, מוצאת את ביטוייה בתחילת ספר ויקרא, באות "א" זעירא, שאפילו תינוקות של בית רבן בתחילת לימודם בתורה הקדושה - מחנכים אותם תחילה בספר ויקרא. ומשה רבינו הרגיש בעצמו שהנה הוא מתחיל ללמוד ולהגות כקטן, כיון שיקרו בעיניו דברי התורה, עד שאפילו האות הכי קטנה, אל"ף, שבה מתחילים תינוקות של בית רבן לקרוא, חביבה בעיניו. וזהו ויקרא, יקרו א'. ולכן באמת מתחילין התינוקות לקרוא בפרשת ויקרא, כדי

במסילת נעלה

שביבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

העולם הזה הוא עולם עראי

רבי דוד אלבז שליט"א, מנהל בית הספר היהודי בפריז שבצרפת, סיפר שבאחד הימים, כאשר ערך סדר במשרדו הוא החליט להשליך לאשפה קלסרים ישנים שהעלו אבק וכבר לא היה בהם צורך.

תוך כדי ההתעסקות בקלסרים, נשמטה מאחד מהם לפתע תמונת תלמיד שלמד בעבר בבית הספר.

הרב אלבז הרים את התמונה, הניח אותה על השולחן שלפניו ובכל פעם שעבר לידה - הביט בה לרגע קל. במשך יומיים התמונה הייתה מונחת על שולחנו, ובכל פעם שעיניו נתקלו בה - הוא נזכר באותו תלמיד שלמד בבית ספרו.

לאחר יומיים צלצל הטלפון במשרדו של המנהל והדובר מעבר לקו שאל האם המנהל זוכר את אותו תלמיד פלוני שלמד בבית ספרו מספר שנים קודם לכן.

הרב אלבז נדהם מצירוף המקרים, וענה שביומיים האחרונים עומדת תמונתו של התלמיד על שולחנו לנגד עיניו.

כיון שכך המשיך הדובר מעבר לקו ובישר למנהל בצער רב ששעה קלה קודם לכן התלמיד נהרג בתאונת דרכים קשה ר"ל.

לשמע הבשורה הנוראה הרב אלבז נבהל מאד, פחד מילא את לבו והוא בא אליי לשאול האם יש עבורו רמז בכך שתמונת התלמיד שנהרג בתאונה נפלה דווקא במשרדו יומיים לפני כן.

הרגעתי אותו ואמרתי לו שאין לו מה לחשוש על עצמו, והתמונה שהופיעה במשרדו יומיים קודם לכן הייתה רק רמז לכך שמיתתו של התלמיד קרובה לבא.

זהו מוסר השכל גדול לכולנו, שנדע שלאף אחד אין ביטחון על חייו. כולנו נמצאים בעולם הזה באופן ארעי, היום כאן ומחר בעולם הבא, ועל כן עלינו להכין צידה של תורה, מצוות ומעשים טובים לעולם שכולו טוב.

כיון שהרמז למות התלמיד נשלח דווקא למשרד בית הספר - הוריתי לרב אלבז שיארגן עצרת התעוררות גדולה, ובה יספר בפני המשתתפים על התלמיד ותמונתו, כדי שכולם ידעו שזה סוף כל האדם. וכאשר הנאספים יתחזקו מהסיפור ומהמסר שלו ויעלו בהם הרהורי תשובה - יאה הדבר לזכותו של הילד ע"ה ולעילוי נשמתו הטהורה.

נצור לשונך

בלתי אפשרי לחזור בתשובה שלמה

האיסור העיקרי של לשון הרע הוא "לא תלך רכיל בעמיך", אך החפץ חיים מבאר על כמה לאוין ועשין וארורין עובר אדם כשאינו נזהר מאיסורי לשון הרע ורכילות. בעל לשון הרע, הרגיל בתמידות לדבר לשון הרע, עלול בקלות לצבור לעצמו הרבה מאוד עבירות יותר מכל חטא אחר, ועל כן אומרים חז"ל על שלוש עבירות נפרעין מן האדם בעולם הזה ואין לו חלק לעולם הבא ואילו הן עבודה זרה וגילוי עריות ושפיכות דמים, ולשון הרע כנגד כולן.

פניני הפרשה

פנינים קצרים מפרשת השבוע

השופר נותר לנס ולזכרון עולם

"והקטיר הכהן את הכל המזבחה" (ויקרא א, ט)

"את הכל - לרבות הקרניים והטלפיים" (תו"כ).

שאל רבינו חיים בן עטר זיע"א, ב'אור החיים' הק':

מדוע אברהם אבינו בהעלותו את האיל לקרבן עולה, הניח את הקרנים לשופרות (כמבואר בפרקי דרבי אליעזר פרק לא) ולא העלה אותן על גבי המזבחה?

מבאר ה"אור החיים" בכמה אופנים:

יתכן לפרש כי באמת הקריב הכל על המזבחה, אלא שהקרניים פקעו מעל גבי המזבחה, ואמרה המשנה בזבחים (פו, ב) "וכלן שפקעו מעל המזבחה לא יחזיר".

ועוד אפשר לבאר בדרך נוספת, שהיות ועדיין לא ניתנה תורה, אף שאמרו חז"ל (יומא כח, ב) קיים אברהם אבינו כל התורה כולה, מכל מקום היה זה ברצונם, במקום שלא היה הכרח לנהוג אחרת מסיבה כלשהי, אבל במקום שהיה גילוי אלוהי שלא לעשות כמצות התורה, הותר להם הדבר, כמו בנישואי תמר ליהודה, או נישואי שתי אחיות ליעקב.

כמו כן כאן, קרני האיל עמדו לנס בהודעה נבואית (כדברי המדרש ב"ר נו, ט) ולכן לא קיים אברהם בהן מצוות הקטרה על המזבחה.

יש מצוות ויש מצוות

"אשר נשיא יחטא ועשה אחת מכל מצוות ה' אשר לא תעשינה בשגה

ואשם" (ויקרא ד, כב)

המילים "ועשה אחת מכל מצוות ה' אשר לא תעשינה", מיותרות הן לכאורה, שהרי אם הנשיא חטא, ודאי שעשה דבר אסור?

כך תמה בעל ה'דברי יואל' מסאטמר, ומוסיף עוד בתמיהה מדוע התורה מכנה את החטא בשם "מצוות"?

לבאר עניינים אלו מחדש ה'דברי יואל' יסוד גדול בעבודת השי"ת, כי היצר הרע לא בא לאדם במישרין ואומר לו חטא, אלא מסמא את עיניו ומפתהו שהוא מצווה, ובאמת היא עבירה גדולה. ובוודאי גם לנשיא ישראל בוודאי שלא יפתהו מיד לעבירה, אלא דרכו לבוא בעקיפין ולסמות את עיניו שיחשוב על עבירה שהיא מצווה.

וזהו אפוא הפירוש "ועשה אחת מכל מצוות ה'", כלומר, הוא טועה בדעתו וחושב כי מצווה הוא עושה, אבל האמת היא "אשר לא תעשינה", מצווה כזו אסור לעשותה, כי היא באמת עבירה.

הדרשנים הוסיפו בענין זה מילתא דבדיחותא:

יהודי אחד נכנס בטעות לבית כנסת רפורמי, וראה על כותל המזרח שלט המכריז "ותלמוד תורה כנגד כולם". מיד שאל, מה לכם ולתלמוד תורה? ועוד בהכרזה שכזו.

ענו לו; אצלנו קוראים את השלט משמאל לימין, כמו באנגלית, וכך יש לקרוא את השלט: כולם כנגד תורה ותלמוד.

הנפש - היא החוטאת

"דבר אל בני ישראל לאמר נפש כי תחטא" (ויקרא ד, ב)

עשרה דברים משמשין את הנפש (עיקר חיותו של האדם) כפי שמובא במדרש.

הושת - למזון. הקנה - לקול. הכבד - לחמה. הריאה - לשתיה. ההמסס - לטחון. והטחול - לשחוק. הקיבה - לשינה. המרה - לקנאה. הכליות - מחשבות. הלב - גומר (המחשבה במעשה) והנפש למעלה מכולם.

אמר הקדוש ברוך הוא אני עשיתיך חשובה מכולן ואת יוצאת וגוזלת וחומסת וחוטאת!? הלא היא דכתיב: "נפש" כי תחטא.

דברי חכמים

פרפראות לפרשה
משולחנם של חכמי התורה

את מה אנחנו בעצם מקרצפים?

חומש ויקרא' פותח בסיפורו של יהודי שחטא בשגגה, וכדי להזדכות ולהיטרה - הוא נדרש להביא קרבן לכפרה. רוכש היהודי כבש בריא, ועולה לירושלים לבית המקדש, להקריבו. אך כדי שהקרבן יתקבל ברצון, ישנו תנאי חשוב וקריטי: על הקרבן להיות מוקרב ברצון, בחשק, מתוך רצון אמיתי לכפר את חטאו בקרבנו, ולשוב להתקרב לבורא עולם.

אך מה נעשה, אם אדם אינו מבין את חשיבות העניין ואינו רוצה להקריב קרבנו? מה נעשה אם יהודי אינו רוצה בקרבנו, קרבנו לא מוקרב מתוך חשקו ורצונו, וממילא לא יועיל לכאורה? באים חז"ל ופותרים את הבעיה: כופים אותו עד שיאמר שהוא רוצה להקריב, מכריחים אותו לרצות!

בלב יהודי, מעיר הרב קובלסקי שליט"א ב"פניני פרשת השבוע" - תמיד בווערת להבת רצון עוצמתית, שאיפה וחשק לעשות טוב, לקיים רצון בוראו, לעשות נחת רוח ליוצרו. בכל יהודי, בכל מצב ובכל מקום, יש את הניצוץ הזה, לא משנה מה עברו או מה עתידו - תמיד יעבר בו אותו ניצוץ. צריך רק להבעיר, להדליק את אותו ניצוץ, להעניק חיות לאותה גחלת שתהפוך לאש בווערת המובילה את המעשים. ככל שנהיה יותר מודעים לרצון הזה, ככל שנפנים יותר שהוא פועם בליבנו - יקל עלינו לתת לניצוץ את התנופה, לתת לו להוביל אותנו לקיים את הרצון האמתי שלנו: לעשות נחת רוח לבורא יתברך שמו!

פעם, בשלהי חודש אדר, נכנסו רבני הישיבה אל האדמו"ר הרשב"ב מליובאוויטש זצ"ל, וביקשו את עצתו בענין בחור שהגיע זה לא מכבר לישיבה, אך אורחותיו ושיגו ושיחו - גשמיים ומרוחקים מהווי החיים בישיבה. "הוא מנותק לחלוטין מהווי החיים הרוחני בישיבה, כולו שקוע בעולם הזה, בגשמיות מאוסה. במה ניתן לסייע לו?" - שאלו.

"במשך היום - שימלא את סדרי הלימוד במלואם", הורה הרבי, וכאן הוסיף הוראה מפתיעה: "ואחר כך, מדי ערב אחרי שעות הלימוד, שיקדיש את זמנו לעבוד קשה בניקיונות הפסח. שיתאמץ, שימרק, שישפסף, שיקרצף. המאמץ הפיזי בניקיון הפסח - יש בו סגולה לנקות את הגוף מהגשמיות השולטת בו, ולהעניק חיים רוחניים איכותיים!".

נפעמו הרבנים, אך עשו כמצוות הרבי. הם הופתעו לגלות את השינוי הגדול שהתחולל בלבו של הבחור, כאשר עבודת הניקיון המאומצת - ניקתה את נשמתו מהגשמיות שאפפה אותה, והעניקה לו הילה רוחנית ושאיפות אמתיות, עד שברבות השנים הפך לאחת מדמויות ההוד בקהל חסידי ליובאוויטש.

ובעצם מה שמסתבר הוא, שניקיון הפסח - המאומץ, הפיזי, בו אנו מפרכים את ידינו בימים אלה שעות רבות, בו אנו עסוקים באינטנסיביות בשבועות אלו, הניקיון הזה מחולל מהפך עמוק בתוך הנפש. וכפי שגילה הרה"ק רבי פנחס מקאריץ זצ"ל, שעבודת הניקיון והמירוק בערב פסח בחדרי הבית, הסיודור מחדש, פינני האשפה והחפצים המיותרים - כל אלו הם המובילים אותנו לניקיון והתחדשות בתוך הנפש שלנו.

הבה נחפש ונרדוף אחרי כל הזדמנות להתאמץ לנקות ולטרוח בשפשוף - כי איננו מנקים רק את הלכלוך שעל הרצפות, אלא מחדשים את הנפש שלנו, מנקים את עצמנו ומאפשרים לנו להתחבר לרגעים המרוממים של התחדשות כללית בחג הפסח!

מז האוצר

ממושנתו של מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

הקב"ה משתמש בלשון קירבה למשה רבינו

ראינו רבים מגדולי עולם שהתהלכו בעולמות העליונים.

על כ"ק מרן רבנו חיים פינטו זיע"א, מסופר כי פעם בשעת תפילת מוסף זכה ועשה עליית נשמה. וכן הבעל שם טוב זצוק"ל בנטילת ידיים של סעודה שלישית ידע כי נפטר באותה שעה ה"אור החיים" הקדוש, וזאת על ידי עליית נשמה.

לפיכך אם מקדש האדם את עצמו וכובש את יצרו, ומתעלה בתורה ויראת שמים - גדול הוא מן המלאכים שהם עומדים תמיד הכן אך ורק לשרת את בוראם ומוכנים לכל משימה שתוטל עליהם, ואילו האדם הנמצא בעולם הזה, על אף שיש לו פיתויים ותאוות כגון - לשון הרע או זימה וכן גאווה וכבוד וכו', ועם כל זה מוכן הוא לצעוק ולומר "נעשה ונשמע" ורוצה הוא רק את קרבתו של הקב"ה ואינו שת ליבו לדברי היצר הרע, הרי בודאי שמגיע לדרגה גבוהה אף יותר מן המלאכים, ועליו נאמר (תהילים קג, כ) "גברי כח עשי דברו" גיבור גדול הוא נקרא משום שכובש את יצרו הרע. ולכן דימה המדרש את עם ישראל לדרגת המלאכים שכבשו יצרם ואמרו "נעשה ונשמע".

וחשבתי לומר כי זהו הפירוש של הפסוק "ויקרא אל משה". מדוע לא נאמר "ויאמר" או "וידבר", אלא נראה כי "ויקרא" זו לשון שהכתוב משתמש בה עבור מלאכי השרת כמו שנאמר "וקרא זה אל זה ואמר" "וקרא" - לשון קירבה. "וקרא" עם הכולל עולה גימטריא "וקרב" או מלשון "קרוב" - לומר לך שכשם שלמלאכים יש קירבה חזקה אל הקב"ה, כך משתמש הקב"ה באותה לשון קירבה וקורא למשה רבינו לפי שמחבב אותו וקורא לו בשמו. וקרבתו הרבה של משה רבינו לה' יתברך נובעת ממצוותיו וממעשיו הטובים.

לכן אומר המדרש "ברכו ה' מלאכיו" - אלו משה ואהרן שקרבתם אל ה' הייתה למעלה מגדר הרגיל ולא היה להם בעולמם דבר זולת קרבת האלוקים, וזה היה כל חפצם וכל עמלם בזה העולם. לכן כאשר רצה משה רבנו להתקדש ולהיטהר - עזב אף את אשתו כיון שלא רצה שתהא לו שייכות כלשהי לעולם החומרי וחיפש רק את קרבת ה', בבחינת (תהילים עג, כח) "ואני קרב א-להים לי טוב".

במרה מפטירין

הפטרת השבוע:

"עם זו יצרתי לי" (ישעיה מ"ג)

הקשר לפרשה:

בהפטרה מסופר על המלך אחז שסגר דלתות בית ה' וביטל את עבודות בית המקדש, שהוא מעניין הפרשה בה מדובר על דיני עבודת הקרבנות.

מבט לפרשה

מתי יש להעביר את קמחא דפסחא לטובת הנצרכים?

מיד יעלה ערכי בעיניהם וייתחסו אלי בכבוד ובהערכה.
"תמהתי: איך אשקר ואגנוב דעת הבריות, חלילה?"
"אבל חז"ל העלו על נס חכמת בני ירושלים אמרה: רבי,
וכי יש לך אדם בישראל שאין לו גואל?! שאין לך מי
שאינו קרוב. אם כך קרובה אני, גם אם קרובה - רחוקה.
ניחא, הוציאה מתיקה הזמנה ונתנה לי..."

הנה כי כן, הובהר איך הציג עצמו כקרוב לכלה. ובאמת
'מחותן' היה משני הצדדים בשווה.
נשארה שאלה אחת: "הרב הגיע, אפוא, להציג עצמו בפני
משפחת החתן כקרוב של הכלה."
-"אמת".

-"ועשה כן, ושמחו בו, והשעה התאחרה, והוא זקוק
להחליף כח לקראת יום המחרת, וכל דקה יקרה!"
-"אמת".

-"מה ראה להתעכב ולשלוח לקרוא לכלה, להמתין לה
ולברכה? הלא כבר התברכה מפיו?"

-"הלא תבין, הסביר רבי משה בנועם שיחו, היא בקשה
שאבוא, היה חשוב לה שאבוא, תלתה בכך תקוות רבות
למעמדה ומקומה במשפחתה החדשה. בעוד שעה
שעתיים תסתיים החתונה, ולבטח תשאל את בעלה האם
הייתי, ותשמח."

"אבל ביתיים, תהיה לפותה שעה או שעתיים בצבת
הספקות. אמנם משמחים אותה ומחוללים סביבה, אבל
אינה רגועה, אינה שמחה לחלוטין."

"אם אני יכול לחסוך ממנה שעה של מתח, לא אעשה
זאת!?"

אח, זה מבט יהודי! מבט של גדול בישראל!

אל תשאיר אותו במתח!

ומה על העני, שהפסח מתקרב ואינו יודע איך יקבלו!
אמת, דואגים עבורו, אוספים מעות חטים לקמחא
דפסחא. אל דאגה, יהיה לו מה לאכול, ואף בשפע. הן
ידועים דברי הגאון מוילנא זצ"ל. הכתוב אומר: "שבעת
ימים תאכל מצות, מצות יאכל את שבעת הימים" (שמות
יג, 2). מדוע כפל הצווים, ומדוע "מצת" ראשון בכתב
חסר והשני בכתב מלא? אלא שיש כאן צווי אחד
לאכילת המצה, וצווי שני לראות ולדאוג שגם לזולת יהיו
מצות. ולכן הראשון בכתב חסר, כי לעצמך רשאי אתה
לצמצם ולחסוך, אבל לזולת דאגה בהרחבה ובשפע טובה -
אבל אל תשאיר אותו במתח עד ערב החג!

ואין הדברים אמורים בעניים בלבד, ובקמחא דפסחא
בלבד. בידיך לעזור, לשמח, עשה זאת ככל המוקדם, ויפה
שעה אחת קודם!

משפחה הוא, וכל אחד מהמוזמנים הציג עצמו, פרט
קרבתו והביע שמחתו, שעכשיו מחותן הוא עם גדול
הדור. ורבי משה מתברך ומברך בסבלנות ומאור פנים,
וממתין בסבלנות עד שהחתן והכלה יצאו מחדר היחוד.
ואז, לצלילי התזמורת, קם ורקד עם החתן. ההתלהבות
הרקיעה שחקים. שב ושבח באזני החתן את הכלה
וייחוסה, אישיותה ותרומיות מידותיה. נפרד בברכות
מבעלי השמחה ופנה אל ילדה קטנה: "התואילי נא
לקרוא לכלה, לבקשה לגשת אל המחיצה!?"

הכלה ניגשה, ורבי משה ניגש בלוויית הנהג אל המחיצה.
התרגשה כל כך. אמר: "הלא קרובתי את, חייב הייתי
לבוא. למשפחה יפה נכנסת", וברך בלי די, כשהכלה
דומעת ומתייפחת ועונה 'אמן' בכל לבה.

ברכב התרווח רבי משה. "כבר לא נותר הרבה זמן לישון,
הפטיר, אבל אין בורה, יש דברים שחייבים להיעשות".
"אפשר לשאול?" בקש הנהג. הרשות נתנה.

"בדרך לאולם אמר הרב שאין זו משפחה. והראיה,
שהרבנית לא באה".

"אספר לך", ענה לו.

"לפני כמה ימים ישבתי ולמדתי. הרבנית נכנסה: 'הגיעה
כלה ורוצה להתברך'."

וכאן המקום לציין, שרבי משה היה עניו בתכלית הענווה,
והסיפורים על ענוותנותו מבהילים. הוא מצא לנכון
להצטדק על ברכותיו, שהיה להן כח מופלא. ממש:
"ותגור אומר ויקם לך".

"וממילא, אף שאיני מחזיק עצמי אף מחכמי הזמן, מכל
מקום כיון שהחולה מחזיק אותי לחכם, ובדין הוא צריך
להחזיק כן, מצד שאני מחזיק ישיבה ואומר שיעורים, ומן
הספרים שחיברתי, הרי הולך למקום שהגמרא צוותה
לילך. ובזכות אמנותו בדברי חז"ל, יקבל השם יתברך גם
תפילתי וברכתי". איזו ענווה!

"הוריתי שתבוא, ברכתיה בכל לב ושבתי לתלמודי."

"כעבור כמה רגעים נכנסה הרבנית, וסיפרה שהכלה
עומדת בפרוזדור ומתייפחת. אינה יודעת מה העניין,
והכלה מסרבת לומר. בקשתי שתכנס. נכנסה בוכיה
וספרה שהיא ירושלמית, בת הישוב הישן, והוריה עניים
מרודים. אין להם פרוטה לפרטה. שידוכו עם בחור
אמריקאי ממשפחה אמידה, שהודיעה שכל ההוצאות
עליה, בתנאי שהחתונה תיערך בארצות הברית. באין
ברירה הגיעה, אבל אין לה כאן איש. כביה גבר. היא
נכנסת למשפחה זרה וענפה, מלוכדת ומאוחדת, והיא
תלושה ובודדת..."

"שאלתי: ומה בידי לעשות!?"

"אמרה: 'שהרב יגיע לחתונה ויציג עצמו כבן משפחתי,

על ההלכה הפותחת את הלכות הפסח: "שואלין בהלכות
הפסח קודם לפסח שלושים יום", כתב הרמ"א: "מנהג
לקנות חטים לחלקן לעניים לצורך הפסח". ה'חפץ חיים'
זצ"ל הביא בשער הצינון בשם תשובת 'בית דוד' לתמוה,
הלא דינא דגמרא הוא, בתלמוד הירושלמי (בבא בתרא
א, 1), ומדוע הביאו הרמ"א בתור מנהג גרידא?

תרוצים רבים נאמרו, והגאון רבי נתן גשטטנער זצ"ל נהג
לומר בדרשת שבת הגדול, שבפסח רבים מקפידים על
מנהגים יותר מאשר על ההלכה. כלן הודיעים הרמ"א שזה
גם המנהג, ויש לקיימו בהידור ככל מנהגי החג הקדוש...

כמה וכמה פוסקים כתבו, שהרמ"א אכן מציין מנהג. כי
מדין הירושלמי, די היה לתת את מעות החטים בערב
פסח או בסמוך לו ממש, ואילו הרמ"א הסמיכו להלכה
שדורשים בהלכות הפסח קודם הפסח שלושים יום,
וכתבו בוא"ו החיבור, להורות שהמנהג לקנות חטים
ולחלקם החל מפורים.

על המנהג וטעמו, סיפר הרב אהרון טוסיג שליט"א
'מקרנן לתורה' על הגדה של פסח.

אחד התלמידים, שהסיע את פוסק הדור הגאון רבי
משה פיינשטיין זצ"ל בהתנדבות, שכידוע, היה זמנו
דחוק ורגעיו ספורים, מדודים ומדוקדקים, סיפר את
המנעשה הבא. פעם השתתף באספה חשובה עם רעיו,
מנהיגי יהדות ארצות הברית, הגאונים רבי אהרן קוטלר
ורבי יעקב קמינצקי זצ"ל. לבנו את הטעון ליבון, הכריעו
בנושאים שעמדו על הפרק, ובשעה עשר בקש רשות
להיפרד. נכנס לרכב, ובקש לנסוע לאולם שמחות פלוני.
נערכת שם חתונה.

התעניין הנהג: "חתונת תלמיד?" ורבי משה השיב: "לא".
שאל: "בן משפחה?" וענה: "אילו היה זה בן משפחה
היתה הרבנית מצטרפת".

לא שאל עוד. הבין שזה איזה מקורב, מעשים שבכל יום.
לפעמים פקד שלוש, ארבע וחמש חתונות בערב. נכנס,
איחל וברך, שימח וריגש, ופנה לשמחה הבאה.

הגיעו. החנה את המכונית ויצא ללוות את הפוסק הנערץ.
איזו התרגשות עורר בכניסתו. המחותן חרד לקראתו,
ורבי משה הרעיע עליו ברכות מאלופות. "אני מצד הכלה,
הציג עצמו. קרוב שלה, ומכיר אותה אישית. זכיתם
באוצר, דעו להעריך אותו!" והנהג שומע ומשתאה.

גם המחותן יצא מגדרו: "לא ידענו שהרב קרוב ומקורב,
היינו מזמינים אותו לחופה!" ורבי משה ענה: "במשמחה
הייתי משתתף, אבל אני בא מאספת רבנים חשובה
בענייני הכלל. עזבתי לפני שהסתיימה ומיהרתי לכאן!"

מיד ליווהו לשולחן המזרחי, ושלא כמנהגו ישב זמן
רב. תור ארוך השתרך לאחל לו 'מזל טוב', שהרי קרוב

שעמו וראו כי טוב ה'

בסיעתא דשמיא, מעתה ניתן להאזין לשיעורי
מורנו ורבנו כ"ק האדמו"ר רבי דוד חנניה פינטו שליט"א
בעברית, אנגלית, צרפתית וספרדית

באתר קול הלשון ובמספר ישיר:

0733-718-144

מסודר לפי פרשות השבוע, חגים ונושאים שונים

לקבלת דבר תורה יומי

מאת מורנו ורבנו

כ"ק האדמו"ר רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

ניתן לשלוח הודעה

צרפתית

+972587929003

אנגלית

+16467853001

עברית

+972585207103

ספרדית

+541141715555